

PLANUL CASEI LUI GHEORGHE ȘINCAI DIN BLAJ (1789): DOUĂ DOCUMENTE DE LA MOL BUDAPESTA

Iacob MĂRZA*

După părăsirea ordinului călugăresc, în vara anului 1784, Gheorghe Șincai se dedică activității didactice în fruntea Școlii Normale (*schola normalis*, fosta Școala de obște) de la Blaj, unde era director și învățător, purtând un dialog permanent cu autoritățile locale, bisericești și guberniale, pentru bunul mers al învățământului românesc din Marele Principat al Transilvaniei¹. La capătul mai multor tergiversări, la 30 septembrie 1784, Guberniul îi răspunde unui mai vechi memoriu. I se aproba, pentru întreținere, până la 1 noiembrie 1784, suma de 30 de florini din fondul școlilor naționale. Acest document, echivalent cu numirea în postul de director al școlilor române unite din Principatul Transilvaniei, după cum însuși Gheorghe Șincai mărturisește - „*Confirmatus fui director*”² -, marchează debutul activității didactice și manageriale - la scara principatului - pusă în slujba școlii naționale. După cum se știe, din calitatea de funcționar aulic, s-a preocupat de problemele manageriale ale școlilor, dar și de conținutul învățământului, urmărind creșterea numerică a școlilor, lărgirea orizontului cultural și profesional al dascălilor, prin cursuri pregătitoare organizate la Blaj, redactarea și tipărirea mai multor manuale ori cărți de popularizare a științei, precum și procurarea de material didactic³.

„*Georgius Sinkai de Eadem Primus Scholae Principalis Balasfalv[ensis] et reliquarum Graeco-Cathol[icarum] per M[agnum] Tran[silva]niae Principatum Director*”, căci așa era titulatura funcționarului aulic, a îndeplinit un rol deosebit în dezvoltarea rețelei școlare naționale a principatului. După propria-i afirmație, așa cum reiese din *Elegia*, Oradea, 1803, numărul școlilor înființate s-ar fi ridicat la 300. Cifra este, firește, discutabilă. Oricum, activitatea sa a întrunit aprecierile superiorilor, dacă avem în vedere și caracterizarea lui Iosif von Lerchenfeld, inspectorul-șef al școlilor naționale din Transilvania⁴.

---

* Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia; e-mail: iacob_marza@yahoo.com.

¹ *Istoria învățământului* 1983, p. 279-280, 379-380; Albu 1994, p. 248-280; Protopopescu 1966, p. 177-186; Bozac, Teodor 1966, p. 142-150. Vezi și Mărza 1987, p. 38, 58; Mărza 2005, p. 34, 35, 59; Mălinaș 1994, *passim*; Albulescu 2006, p. 118-120.

² Tomuș 1965, p. 64. Vezi, mai nou: Roman-Negoi 2009, p. 58-71.

³ Cf., selectiv: Albu 1966, p. 73-80; Hossu 1982, p. 48-50; Mărza 1982, p. 402-406; Mărza 2003, p. 285-306.

⁴ „*Duodecim annorum spatio, quibus regundis per Magnum Transilvaniae Principatum Scholis Trivialibus Valachicis praefui, nunquam ab iis visitandis, emendandis, augendis, firmandisque destiti. Nec intermissae curae meae, et conatus sua caruere successue. Etenim me urgente, et agente ad trecentas usque excrevere. Salarium meum ordinarium erant universim Rhesflore[n]i 300. [...] Exhibitorem praesentium Dominum Georgius Sinkai, Scholarum Nationalium Graeci Ritus unitarum Directorem, a tempore, quo hocce Scholarum Institutum viget, omnibus Officii sui partibus non minori studio, quam dexteritate satisfecisse omnibusque viribus adlaborasse, ut inter suae Nationis Inuentum Ingenii,*

Una dintre problemele serioase, cu care s-a confruntat Gheorghe Șincai, încă de la începutul activității de inspector, a fost lipsa locuinței pentru cei trei dascăli de la *schola normalis* din Blaj. De fapt, nici directorul școlii nu dispunea de o locuință personală. Această realitate este prezentată și în adresa către Guvernium, din 11 mai 1788. El chiar sperase să primească un spațiu în localul seminarului (din curtea episcopiei), în urma promisiunii episcopului Ioan Bob, directorul școlilor. Pe lângă terenul și materialele de construcții, aflate pe domeniul Blajului, pe care urma să le primească gratuit, Gheorghe Șincai mai solicita restul de materiale din fondul școlilor naționale. Trebuia să se construiască locuințe din piatră, eventual din lemn, pentru ca învățătorii să nu mai fie nevoiți să locuiască în satele învecinate, din cauza crizei de locuințe de la Blaj⁵.

Un grupaj de documente, recent cercetate, referitoare la demersurile privind ridicarea locuințelor pentru dascălii Școlii Normale de la Blaj⁶, aruncă o nouă lumină asupra dimensiunii activităților manageriale ale lui Gheorghe Șincai. După cum s-a constatat, lucrurile s-au tergiversat, motiv pentru care el s-a adresat încă o dată Guvernium, în aceeași problemă, la 2 ianuarie 1789. Sesizarea acestei instituții ajunge la episcop, căruia i se sugera să partajeze terenul, condiționându-l să asigure lemnul pentru construcție, respectiv transportul. Totodată, i se solicita lui Gheorghe Șincai alcătuirea și înaintarea planului pentru cele patru case. Se înregistrează, în acest sens, intervenția lui Ioan Bob la Guvernium, menționând unele modificări, dar și solicitând bani pentru construcții. La aceeași dată este trimis, de către Gheorghe Șincai, devizul construcției, în valoare de 949 florini și 12 creițari, alcătuit de el și de 5 meșteri, solicitând și aprobarea documentației.

Funcționarii de la Guvernium insistă pe lângă Gheorghe Șincai, încă din 20 martie 1789, să solicite sfaturile de specialitate ale inginerului de la Oficiul Comitatului Alba Inferioară. Conform documentului emis de Guvernium, vizat de G. Mikes (vezi **anexa**), asupra devizului înaintat de directorul școlar în 8 martie 1789, cu privire la preconizatele locuințe pentru profesori, în absența unui plan (schițe), documentația nu se poate folosi. I se restituie cu obligația ca, în înțelegere cu inginerul Oficiului Comitatens Alba (cu sediul în Aiud), care a fost instruit în acest sens, să se întocmească un plan. Acesta va trebui retrimis Guverniumului împreună cu devizul modificat după nevoile actuale. Așadar, se impunea o colaborare între directorul de la *schola normalis* și inginerul de la Oficiul Comitatens din Aiud⁷. De fapt, instituției în cauză i se solicita ca inginerul să fie trimis la Blaj, în vederea alcătuirii unui plan obișnuit pentru locuințele dascălilor. Aceștia nu se pricep să-l alcătuiască, motiv pentru care însuși directorul școlii, adică Gheorghe Șincai, a fost informat⁸.

Morumque Cultura, sanioresque de Officiis civicis Notiones propagentur, requisitus adtestor [...]” (Chindriș 2001, p. 207-208).

⁵ Prezentarea succintă a problemei, la Tomuș 1965, p. 61-65.

⁶ MOL, 2042. L. 74/1789, 56777. L. 201/1789. Vezi informații și la Protopopescu 1966, p. 184, nota 2; Mârza 2003, p. 300-303.

⁷ MOL, 2042. L. 74/1789, f. 4r -7r. Mulțumiri doamnei Liliana Popa, Sibiu, pentru ajutorul acordat în consultarea documentului.

⁸ *Ibidem*.

Din corespondența purtată între Gheorghe Șincăi și autoritățile guberniale în vara anului 1789 se detașează un plan cu evaluarea costurilor locuinței directorului și a celor trei dascăli. Expediat la 23 iunie 1789, *Überschlag Was die Aufbaunng deren vier Wohnungen für das Personale der Blasendorfer Hauptnormalschule dem hohen Ararium Kosten darstelle*⁹ reprezintă - practic - un grupaj de informații interesante, chiar dacă foarte tehnice, și utile pentru o istorie economică a școlilor din Blaj. Documentul a fost văzut de inspectorul suprem al școlilor naționale din Transilvania, Iosif von Lerchenfeld, și dovedește, înainte de toate, efortul managerial al directorului școlii, care a colaborat cu inginerul specialist de la Oficiolatul Comitatens de la Aiud. În esență, documentația prezintă autorităților guberniale devizul general al construcției, autentificat de inginerul Johann Ehrensberg din Aiud, în valoare de 2315 florini și 43 1/8 creițari¹⁰.

Devizul indică mai multe obiective ale construcției. Între acestea, se numără locuința directorului, adică a lui Gheorghe Șincăi („Wohnung des Herrn Directeurs in Plan sub Litt[era] A”). Pentru aceasta s-au prevăzut, între altele: săparea fundației („Die Erdaushebung auf denen Fundamentern [...]”); munca zidarilor la fundație și deasupra ei („Maurer Arbeith in Fundament -Auser dem Fundament”); munca dulgherului, tâmplarului, lăcătușului, sticlarului și sobarului („Zimmermanns, Tischler, Schloser, Glaser, Hafner Arbeith”). Suma totală estimată era de 655 florini și 48 1/8 creițari¹¹. Informații interesante sunt și în ceea ce privește locuința unui învățător („Die Wohnung eines Lehrers in Plan sub Litt[era] B”). De fapt, sunt trei învățători, iar devizul vizează aceleași lucrări ca în cazul locuinței directorului Gheorghe Șincăi. Suma totală estimată pentru fiecare dintre cele trei locuințe: 553 florini și 18 1/3 creițari¹². Costul general al lucrărilor de construcție la locuința directorului și a celor trei învățători a fost, după cum autentifica inginerul Johann Ehrenberg de la Oficiolatul Comitatens Alba, la 10 iulie 1789, în Aiud, de 2315 florini și 43 1/8 creițari. Se preciza, la aceeași dată, că îngrădirea și terenul pentru curte și grădină sunt oferite de episcopul unit, adică de Ioan Bob („Die Einzaunung sowohl um dem Hof als auch um den Garten wird H[e]r[r] Unirte Bischof ohnentgeltlich verfertigen lassen”)¹³.

Sunt importante și alte informații oferite de acest document. Ele mărturisesc complexitatea efortului managerial al lui Gheorghe Șincăi, remarcabil prin spirit modern și pragmatism. Ne gândim, de pildă, la planul locuințelor pentru personalul Școlii Normale din Blaj („Grundriss deren Wohnungen für das Personale der Blasendorfer Hauptnormalschule”). Există referințe directe la locuința directorului („A. die Wohnung des Directeurs”), care era împărțită în antreu și bucatărie, două camere de locuit, cameră de serviciu, cămară, toaletă, curte, grădină („a. Vorhaus und die Küche; b, c. zwei Zimmer vor demselben; d. Dienstboten Zimmer; e.

⁹ MOL, 5677. L. 201/1789, f. 1r-11r. Transcrierea documentului o datorez amabilității dr. Bogdan Crăciun de la Biblioteca Academiei, Filiala Cluj-Napoca, căruia îi mulțumesc și pe această cale.

¹⁰ Protopopescu 1966, p. 194, nota 2; Tomuș 1965, p. 63; Mărza 2003, p. 302-303.

¹¹ MOL, 5677. L. 201/1789, f. 4r-6r.

¹² *Ibidem*, f. 7r-9r.

¹³ *Ibidem*, f. 9r.

Kamer; f. Privatten; g. Hof; h. Garten”)¹⁴, iar locuința unui învățător („B. die Wohnung eines Lehrers”)¹⁵.

Raportat la informațiile de mai sus cu privire la efortul managerial al lui Gheorghe Șincai, se impune precizarea că modificarea planului construcției locuinței directorului școlii normale, respectiv a celor trei dascăli, pentru care s-a întocmit un deviz de 2315 florini și 14 creițari, a inflamat și mai mult relațiile cu episcopul Ioan Bob. Este un motiv în plus ca Gheorghe Șincai să intervină din nou la Guberniu, pentru plata surplusului de 1366 florini și 31 creițari, față de ultima propunere¹⁶.

Nu se știe, în stadiul actual al cercetării, dacă Guberniul a aprobat ultimul deviz pentru locuințele directorului și învățătorilor. Probabil, s-a dat o sentință negativă¹⁷. Directorul școlii va afirma, mai târziu, că din cauza lipsei pietrei, nu s-ar fi construit locuințele. Forțat de împrejurări, Gheorghe Șincai își ridică o casă prin mijloace proprii¹⁸, pe pământul primit de la episcop, ceea ce acesta nu recunoaște¹⁹. Mai mult, se afirmă că locuința a fost ridicată în anul 1791, pe când el se găsea la lucrările Dietei²⁰. Este interesantă, din perspectiva continuării cercetării asupra casei lui Gheorghe Șincai, descrierea imobilului, așa cum reiese din evaluarea lui de către juzii comitatului, la 11 decembrie 1795. Casa era amplasată în vecinătatea grădinii episcopului, cu fațada spre stradă. De forma unui magazin, acoperită cu trestie, casa avea un antreu, două camere cu un cuptor comun, la care se adăugau alte două încăperi în spate; nu lipsea o „tindă”, cu un cuptor pentru pâine, ușă de fier, dulap din cărămidă. Exista și o afumătoare din cărămidă. Casa avea un pod din scândură, uși și ferestre cu tocure. Curtea deținea dependințe, bucătărie, cuptor cu horn de cărămidă, șopron, pivniță, două cămări, fântână din piatră, cu o cumpănă din stejar. Locuința era înconjurată de o vegetație bogată formată din sălcii, ulmi, arțari, pomi roditori, meri, peri, vișini, cireși, piersici, frăgari, la care se adăugau vița-de-vie, strugureii, agrișii și socii²¹.

Se impun câteva concluzii, în finalul cercetării. Studiul abordează un aspect mai puțin cunoscut din activitatea managerială a polihistorului Gheorghe Șincai, pe când a îndeplinit funcția de inspector al școlilor greco-catolice din Marele Principat al Ardealului, între anii 1782 și 1794. Baza documentară a cercetării o constituie un set de izvoare, care se păstrează la Magyar Országos Levéltár, *Gubernium Transsilvanicum in Politicis*, Budapesta, F 46 2042. L. 74/1789, 5677. L. 201/1789. Sursele istorice dovedesc preocuparea lui Gheorghe Șincai în vederea construirii unor locuințe atât pentru cei trei dascăli de la *schola normalis*, cât și pentru directorul acesteia.

¹⁴ *Ibidem*, f. 11r.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ Tomuș 1965, p. 63.

¹⁷ *Ibidem*, Protopopescu 1966, p. 184.

¹⁸ Informații preluate de la Tomuș 1965, p. 64 (care valorifică un document unguresc consultat la Biblioteca Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca).

¹⁹ Este una din fațetele conflictului uman dintre episcopul Ioan Bob și Gheorghe Șincai (vezi, mai nou, Dumitran 2005, *passim*).

²⁰ Tomuș 1965, p. 63.

²¹ *Ibidem*, p. 64.

Din schimbul de adrese purtat de Gheorghe Șincai cu autoritățile guberniale în vara anului 1789 se impune un plan cu evaluarea costurilor locuinței directorului și a celor trei dascăli de la școala normală din Blaj. Expediat la 23 iunie 1789, *Überschlag Was die Aufbauung deren vier Wohnungen für das Personale der Blasendorfer Hauptnormalschule dem hohen Ararium Kosten darstelle* reprezintă - practic - un grupaj de informații utile pentru o istorie economică a școlilor din Blaj. Planul locuințelor pentru învățători și director se publică în *Anexa* studiului. Demersul managerial al lui Gheorghe Șincai era cunoscut și de episcopul Ioan Bob, directorul școlilor din Blaj. Actul mărturisește, înainte de toate, efortul administrativ al Gheorghe Șincai, care a colaborat cu Johann Ehrensberg, inginerul specialist de la Oficiul Comitatens din Aiud.

În stadiul actual al documentării, nu se știe, dacă Guvernul a aprobat planul locuințelor. Problema a rămas „în suspensie”. Însă, din anumite surse istorice rezultă că, în anul 1791, Gheorghe Șincai deținea o locuință personală, construită însă cu mijloace proprii pe un teren din vecinătatea curții episcopale.

Plan of the Home of Gheorghe Șincai from Blaj (1789): Two Documents from MOL Budapest

(Abstract)

This article approaches a lesser-known aspect of the managing activity of polymath Gheorghe Șincai (1754-1816) from the time when he occupied the position of inspector of Greek-Catholic schools in the Great Principality of Transylvania, between 1782 and 1794. The documents that underpin this research are a core of sources kept in Magyar Országos Levéltár (MOL), *Gubernium Transilvanicum in Politicis*, Budapest, F 46 2042. L. 74/1789, 5677. L. 201/1789. Historical sources indicate Gheorghe Șincai's involvement with a project to build homes for three teachers from *schola normalis*, as well as for its principal.

From the exchange of correspondence between Gheorghe Șincai and the governing authorities in the summer of 1789, we can see that a plan was laid out assessing the cost of the four homes. Dispatched on 23 June 1789, *Überschlag Was die Aufbauung deren vier Wohnungen für das Personale der Blasendorfer Hauptnormalschule dem hohen Ararium Kosten darstelle* represents authentic technical information useful for studying the economic history of schools in Blaj. The plan is published in the annex of this paper. The document was seen by chief inspector of national schools in Transylvania, Iosif von Lerchenfeld. Similarly, the managerial approach of Gheorghe Șincai was known by Bishop Ioan Bob, Principal of the schools of Blaj. The act evidences, above all, the administrative endeavour of the school's principal, who collaborated with Johann Ehrensberg, a specialist engineer from the district office in Aiud. The document presents to the governing authorities an estimate of the construction costs, authenticated by the engineer from Aiud, of 2,315 florins, 43 1/8 kreuzers.

It is not known, based on available sources, whether the government approved the plan to build homes for the teachers and principal. However, certain historical sources reveal that in 1791 Gheorghe Șincai owned a personal home, but built through his own efforts on terrain near the Episcopal court.

Explanation of Figures

Fig. 1. Page from the bill of quantities dated 23 June 1789.

Fig. 2. Floorplan of the house belonging to the principal of the Normal School in Blaj (1789).

Abrevieri bibliografice

- Albu 1966 - Nicolae Albu, *Gheorghe Șincai, organizator și îndrumător al învățământului românesc din Transilvania*, în RP, XV, 1966, 11, p. 73-80.
- Albu 1994 - Nicolae Albu, *Istoria învățământului românesc din Transilvania până la 1800*, Blaj, 1994.
- Albulescu 2006 - Ion Albulescu, *Histoire de la pensée et de la pratique pédagogiques roumaines*, Cluj-Napoca, 2006.
- Bozac, Teodor 1966 - Ileana Bozac, Pompiliu Teodor, *Învățământul românesc din Transilvania în secolul al XVIII-lea și la începutul secolului al XIX-lea*, în *Din istoria pedagogiei românești*, vol. II, București, 1966, p. 142-150.
- Chindriș 2001 - Ioan Chindriș, *Cultură și societate în contextul Școlii Ardelene*, Cluj-Napoca, 2001.
- Dumitran 2005 - Daniel Dumitran, *Un timp al reformelor. Biserica Greco-Catolică din Transilvania sub conducerea episcopului Ioan Bob (1782-1830)*, București, 2005.
- Hossu 1982 - Valer Hossu, *Organizări școlare în Transilvania până la Gb. Șincai*, în RP, XXXI, 1982, 9, p. 48-50.
- Istoria învățământului* 1983 - *Istoria învățământului din Romania*, vol. I (de la origini până la 1821), București, 1983.
- Mălinaș 1994 - Ioan Marin Mălinaș, *Situația învățământului bisericesc al românilor în contextul reformelor școlare din timpul domniei împărătesei Maria Tereza (1740-80), a împăraților Iosif al II-lea (1780-90) și Leopold al II-lea (1790-92). Contribuții privind relațiilor româno-austriece*, Oradea, 1994.
- Mârza 1982 - Iacob Mârza, *Două cărți cumpărate de Gheorghe Șincai pentru școlile Blajului*, în *Ziridava*, XIV, 1982, p. 402-406.
- Mârza 1987 - Iacob Mârza, *Școală și națiune (Școlile de la Blaj în epoca renașterii naționale)*, Cluj-Napoca, 1987.
- Mârza 2003 - Iacob Mârza, *Grija lui Gheorghe Șincai pentru școlile românești din Transilvania - mărturii documentare din 1784-1790*, în *Istorie și spiritualitate. 150 de ani de la înființarea Mitropoliei Române Unite cu Roma Greco-Catolică la Blaj*, Blaj, 2003, p. 285-306.
- Mârza 2005 - Iacob Mârza, *École et nation (Les écoles de Blaj à l'époque de la renaissance nationale)*, Cluj-Napoca, 2005.
- MOL - Magyar Országos Levéltár, *Gubernium Transilvanicum in Politicis*, F 46, Budapest.
- Protopopescu 1966 - Lucia Protopopescu, *Contribuții la istoria învățământului din Transilvania 1774-1805*, București, 1966.
- Roman-Negoi 2009 - Ana Maria Roman-Negoi, *Recuperarea unui destin. Gheorghe Șincai, Hronica românilor*, Cluj-Napoca, 2009.
- Tomuș 1965 - Mircea Tomuș, *Gheorghe Șincai. Viața și opera*, București, 1965.

Cuvinte-cheie: Iluminism, Blaj, *schola normalis*, inspector principal, manageriat, locuințe pentru învățători.

Keywords: Enlightenment, Blaj, *schola normalis*, chief inspector, administration, dwellings, teachers.

ANEXA

p. 1

5677 201.1789
v. Lerchenfeld

Georg Sinkai Director der Balasfalvaer Schulen unterlegt den Plan, und Kostenüberschlag der in Balasfalva für ihn und andere 3 Lehrer zu erbauenden Quartiere zur Begnehmung.

p. 2

Georg Sinkai, Director der Blasendorfer Hauptschule unterlegt den von dem Ingenieur des Albenser Komitats entworfenen Plan und Kostenüberschlag der in Blasendorf für ihn und andere 3 Lehrer zu erbauenden Quartiere.

Gutachten

Plan und Ueberschlag sind der hiesigen Baudirektion zur Prüfung zu übergeben.

p. 3

[...]

p. 4

Überschlag

Wohnung des Herrn Directeurs in Plan sub Litt. A	Geld Betrag	
	Einzeln	Zusammen
Die Erdaushebung auf denen Fundamentern, welche meßen an länge 34 0 0 breite 0 2 0 5 3 6 tiefe 0 3 0 die Heraushebung und Verführung einer C[ubic] Klast[er] Erde a 1 f. 30 x. Zusammen		
	8.22 ² / ₄	8.22 ² / ₄
<u>Maurer Arbeith in Fundament</u> Sämmtliche Hauptmauern meßen an län[ge] 34 0 0 br[eite] 0 2 0 5 3 6 hö[he] 0 3 0 Auf eine Cubic Klaster 2200 brenziegeln gerechnet lauth obiger Summa kommen Ziegeln 11700 auf 3 Öfen absätz und ein Herd 600 summa 12300 das tausend Ziegeln a 4 f. 30 lauth obiger Summa macht 24 Viertel Kalch auf eine Cubic Kl[oster] Lauth obiger Summa 138 auf die Öfen Absätz 12 summa 150 der Sandt wird von dem Markt Balasfalva ohnentgeltlich herbei geführt das viertel Kalch 17 Maurer, und Handlanger Arbeith a Cubic Klaster 5 f. die Öfen Absätz und dem Herd aufzumauern überhaupt	55.7 ¹ / ₂	
	42.30 28.45 2.45	129.7 ¹ / ₂
<u>Auser dem Fundament</u> Die Hauptmauern, und Seitenwände werden von Holz aufgebaut,		

<p>wozu Balken die auf die Mauer zu liegen kommen, wie in Plan sub. Lit[tera] A, xy zu sehen ist, die an länge meßen 39 4 dick 1 von harten Holz, die Klaster a 1 f. 10 x samt Fuhrlohn</p> <p style="text-align: right;">Latus Trans Latum:</p> <p>p. 5 22 Pfeiler von harten Holz 1,5 lang, 1 dick, die Klaster samt Fuhrlohn a 1 f. 10 x. zur Verflechtung deren Wände wird der Herr Unirte Bischof, das Materiale herbeischaffen. die Herbeiführung und Verschmirung deren Wände wird der Markt und das Dorf Balasfalva ohnentgeltlich verichten. zur Ausweissung des Gebäudes sowohl inwendich als auch auswendich werden 30 Viertel Kelch angetragen, das Viertel samt Fuhrlohn a 17 macht</p> <p>Zusammen Maurer Arbeith Zimmermanns Arbeith</p>	<p>46.11 ²/₃ 46.11²/₃ 46.58 ¹/₃</p> <p>8.30</p> <p>4</p> <p>12</p>	<p>137.30</p> <p>117.40</p>
<p><u>Zimmermanns Arbeith</u></p> <p>von weichen Holz 10 Stuck Mauerbänck 4 l[ang] 8 dick, das St[uck] a 28</p> <p>16 St[uck] Balken 4 3 l[ang], 6 dick, a 25</p> <p>50 St[uck] Sparren, das Stuck a 12</p> <p>16 St[uck] Hannbalken 2 lang, 4 dick, a 8</p> <p>25 St[uck] liegende Dachstuhlensäulen, 4 l[ang], 4 dick, a 20</p> <p>50 St[uck] Aufschöbling, das St[uck] a 2</p> <p>168 St[uck] Latten, das St[uck] a 4</p> <p>2016 Lattennägel, das m/l a 2 f.</p> <p>50 St. Aufschöblingsnägel, 1 St[uck] a 1</p> <p>8350 St[uck] Schindel, das m/l a 2 f. 15</p> <p>18700 Schindelnägel, das m/l a 30</p> <p>Zimmermanns Arbeith 35 f.</p> <p style="text-align: right;">Summa</p>	<p>4.40 6.40 10 2.8 8.20 1.40 11.12 2.1 ¹/₂ 0.50 18.46 ⁵/₈ 9.21 35</p>	<p>112.39 ¹/₈</p>
<p>p. 6 <u>Tischler Arbeith</u> 5 Verschalte Türen samt Futter, Verkleidung, und Tür Stöck, 1 St[uck] a 5 f.</p> <p>10 Fenster Stöck mit 2 Flügel, 1 St[uck] a 1 f. 25</p> <p>46 Stück Sturzboden draum (?) 4 l[ang], 6 dick, a 25</p> <p>13 Stück Sturzboden draum (?) 2 l[ang], 6 dick, a 12</p> <p>zur Behaug und Einsetzung eines Stams a 4</p> <p>490 St[uck] Bretter zur dopelter Verdilling des Sturzboden, 1 St[uck] a 7</p> <p>Auf 1 Brett 12 Lattennägel 5880 St[uck], das m/l a 2 f.</p> <p>zwei Sitz auf denen Privatten a</p> <p>Tischler Arbeith vor Abhoblung und Annägelung eines Brettes 5</p> <p>Die Anführung des Fußbodens mit Erden, und dem Estrich auf dem Sturzboden wird der Markt und Dorf Balasfalva ohnentgeltlich herbeischaffen.</p> <p style="text-align: right;">Zusammen</p>	<p>Latus</p> <p>25 14.10 19.10 2.36 3.46 57.10 11.45 3 40.50</p>	<p>367. 49 ¹/₈</p> <p>177.27</p>
<p><u>Schloser Arbeith</u> 10 Fenster mit zwei Flügeln zu beschlagen, auf ein Fenster 4</p>		

Winkelhacken, 4 Scheinhacken, 4 Steigenkögel, 2 Voreiber, 2 Fensterknöpfe und 4 Fenster Stangeln, zusammen 1 f. 45 5 Türen zu beschlagen mit ganzen Schlößer a 3 f. 24 Stück Klampfen zur Verbindung des Dachs, 1 St. a 12 x Zusammen	17.30 15 4.48	37.18
<u>Glaser Arbeit</u> 10 Fenster zu verglasen, in ein Fenster 60 Scheibe, die Scheibe samt Einsetzung a 3 ½ x 88 Haften, das St[uck] a ½ x Zusammen	35 0.44	35.44
<u>Hafner Arbeit</u> 3 neue Öfen aufzusetzen, das St[uck] a 6 fl. 30 6 Schieneßen, das St[uck] a 1 fl. Zusammen	19.30 6	25.30
Auf Bau Requisites	Zusammen	12
Summa totalis		655.48 1/8
p. 7 Die Wohnung eines Lehrers in Plan sub Litt[era] B Die Erdaushebung auf denen Fundamentern, welche meßen an länge 32 0 0 breite 0 2 0 5 1 0 tiefe 0 3 0 die Heraushebung und Verführung einer Cubic Klaster Erde a 1 f. 30 x.	7.45	7.45
<u>Maurer Arbeit in Fundament</u> Sämmtliche Hauptmauern meßen an län. 32 0 0 br. 0 2 0 5 1 0 hö. 0 3 0 Auf eine Cubic Klaster 2200 Brenziegeln gerechnet macht 11200 auf 2 Öfen absätz und ein Herd 400 summa 11600 das tausend Ziegeln a 4 f. 30 x. 24 Viertel Kalch auf 1 Cubic Klaster gerechnet 124 auf die Öfen Absätz 9 summa 133 das viertel Kalch a 17 x. macht Maurer, u. Handlanger Arbeit a Cub[ic] Kl[aster] 5 f. die Öfen Absätz und dem Herd aufzumauern überhaupt der Sandt wird ohnentgeltlich herbei geführt Zusammen	52 37.31 25.50 2 117 21	117.21
<u>Auser dem Fundament</u> Balken 34 4 lang, 1 dick von harten Holz, die Klaster a 1 f. 10 samt Fuhrlohn macht 17 Pfeiler von harten Holz 1 5 lang, 1 dick, die Klaster samt Fuhrlohn a 1 f. 10 x. zur Verflechtung deren Wände wird das Materiale der Herr Unirte Bischof herbeischafen. die Herbeführung und Verschmirung deren Wände, wird der	40.26 2/7 36.21 2/7	

<p>Marckt und das Dorf Balasfalva ohnentgeltlich verichten.</p> <p style="text-align: right;">Latus</p> <p>p. 8 zur Ausweissung des Gebäudes sowohl inwendich als auch auswendich werden angetragen 26 Viertel Kalch, das Vier. a 0.17x Maurer Arbeith Zimmermanns Arbeith</p>	<p>76 48 $\frac{1}{3}$ 7.22 3.20 10.30</p>	<p>124 6 98.10 $\frac{1}{3}$</p>
Zusammen		
<p><u>Zimmermanns Arbeith</u> von weichen Holz 9 Stuck zu Mauerbänck 4 l[ang] 8 dick, das St[uck] 28 x. 16 Stuck Balken 4 l., dick 6, das Stuck a 25 x. 50 Stuck Sparren, das Stuck a 12 x. 16 = Hannbalken a 8 x. 25 = liegende Dachstuhlssäulen 20 x. 50 = Aufschöbling a 2 x. 168 = Latten, das Stuck a 4 x. 2016 Lattennägel, das m/l a 2 f. 50 St. Aufschöblingsnägel, a 1 x. 8200 Schindel, das m/l a 2 f. 15 x. 18300 Schindelnägel, das m/l a 30 x. Zimmermanns Arbeith</p>	<p>4.12 6.40 10 2.8 8.20 1.40 11.12 4.1 $\frac{1}{2}$ 0.50 18.25 $\frac{1}{2}$ 9.9 35</p>	
Zusammen		111.38
<p><u>Tischler Arbeith</u> 4 Verschalte Türen samt Futter, Verkleidung, und Tür Stöck, a 5 f. 7 Fenster Stöck, u Rahmen mit 2 Flügel, 1 St[uck] a 1 f. 25 x. 38 Stück zu Sturzboden braun (?) 4 l [ang], 6 dick, a 25 x. 13 Stück = 2 l[ang], 6 dick, a 12 x. zur Behaug und Einsetzung eines Stams a 4 x. 321 St[uck] Bretter zur Verbretterung des Sturzboden, das St. a 7 x. 3854 Lattennägel, auf ein Brett 12 Nägel gerechnet, das 8 m/l a 2 f.</p>	<p>20 9.55 15.50 2.36 2.58 37.27 7.42</p>	
Translatus		
<p>p. 9 zwei Sitz auf denen Privatten a Tischler Arbeith vor Abhoblung und Annägelung eines Brettes 5 Die Anfühlung des Fußbodens mit Erden, und dem Estrich auf dem Sturzboden, wird der Markt und das Dorf Balasfalva ohnentgeltlich praestiren.</p>	<p>3 26. 45 96. 28</p>	
Zusammen		126.13
<p><u>Schloser Arbeith</u> 7 Fenster mit 2 Flügeln zu beschlagen, mit aller Zugehör a 1 f. 45 4 Türen zu beschlagen mit ganzen Schlößer a 3 f. 24 Stück Klampfen zur Verbindung des Dachs, 1 St. a 12 x</p>	<p>12.15 12 4.48</p>	<p>29.13</p>
Zusammen		
<p><u>Glaser Arbeith</u> 7 Fenster zu verglasen, auf 1 Fenster 60 Scheibe, die Scheibe a 3 $\frac{1}{2}$ x. 56 Haften, das Stuck a $\frac{1}{2}$ x.</p>	<p>24.30 0.28</p>	<p>24.58</p>
<p><u>Hafner Arbeith</u> 2 Öfen neu aufzusetzen, 1 St. a 6 fl. 30 x.</p>	<p>13</p>	

4 Schieneißen, 1 St. a 1 fl.	Zusammen	4	27
Auf Bau Requisiten			12
Summa Totalis			553.18 $\frac{1}{3}$
Das Gebau vor dem Herrn Directeur			655.48 $\frac{1}{8}$
vor dem 1 ^{er} Lehrer			553.18 $\frac{1}{3}$
vor dem 2 ^{er} Lehrer			553.18 $\frac{1}{3}$
vor dem 3 ^{er} Lehrer			553.18 $\frac{1}{3}$
	Summa		2315.43 $\frac{1}{8}$

Was die Aufbaung deren vier Wohnungen für das Personale der Blasendorfer Hauptnormalschule dem hohen Ararium Kosten darstelle

Die Einzaunung sowohl um dem Hof als auch um den Garten wird H[e]r[r] Unirte Bischof ohnentgeltlich verfertigen lassen.

Sig[natur] N[agy] Enyed 10 Juni 1789 Jo[hann] Ehrenberg m. p. Ingenieur

p. 10

dem 17 Julius 1789

Der Baudirektion b. m. um Bericht und Gutachten. Vom Königl[ichen] S[ieben]burgen Gubern[ium] H[ermann]stadt 17 Juli 1789.

p. 11

Grundriss deren Wohnungen für das Personale der Balsendorfer Hauptnormalschule

A. die Wohnung des Directeurs

- a. Vorhaus und die Küche
- b, c. zwei Zimmer vor demselben
- d. Dienstboten Zimmer
- e. Kamer
- f. Privatten
- g. Hof
- h. Garten

B. die Wohnung eines Lehrers

- a. Vorhaus und die Küche
- b. ein Zimmer vor demselben
- c. Dienstboten Zimmer
- d. Kamer
- e. Privatten
- f. Hof
- g. Garten

die Länge des Gebäuden sub Lit[tera] A ist 8 lan[g] 4 3 breit

die Länge des Terains ist 19 lä[ng] u[nd] 35 breit

die Länge des Gebäud[en] sub B 8 l[ang]. 4 breit

die Länge des Terains 13 u[nd] 35 breit.

Es kommen noch zwei solche Gebäude aufzuführen als das sub Lit[tera]. B hier auf dem Plan erscheint.

O und P sind zwei Gassen, welche sich überqverts durchschneiden.

i k, die ausere Fachade.

l m, der Durchschnitt.

Jo[hann] Ehrenberg m. p.
Ingenieur

in Str. 507. 79. (Über-schlag)

Was die Anstellung eines neuen Aufseherin für die Personale der
 Glendroper Brühl, normal. Höhe dem gegenwärtigen Zustand zu sein.

Städt.
Lebens-Gub.
Archiv
Polit. Cam.

Paul Schöberg

gezeigt			
A	B	C	D

die für die Aufseherin der neuen Fundamente, welche werden
 in Länge 34' 0" 0"
 Breite 0' 2" 0" } 50' 3" 0"
 Tiefe 0' 3" 0"

die für die Aufseherin und Aufseherin sind die Höhe 20' 0" 0" --- 8 22% 8 22%

neuer Arbeit Fundament

Die neuen Brühl, welche werden in Länge 34' 0" 0"
 Breite 0' 2" 0" } 50' 3" 0"
 Tiefe 0' 3" 0"

die für die Aufseherin 2200 den gezeigten Grundstück Licht
 dieses neue Brühl gezeigte --- 11700.
 mit 2000 abgez. und mit 1000 --- 1000.
 Summe, 12000.

die für die Aufseherin gezeigte a 10' 0" 0" Licht dieses neue Brühl --- 25 77%
 die für die Aufseherin gezeigte mit 1000 abgez. --- 1000.
 Summe, 1300

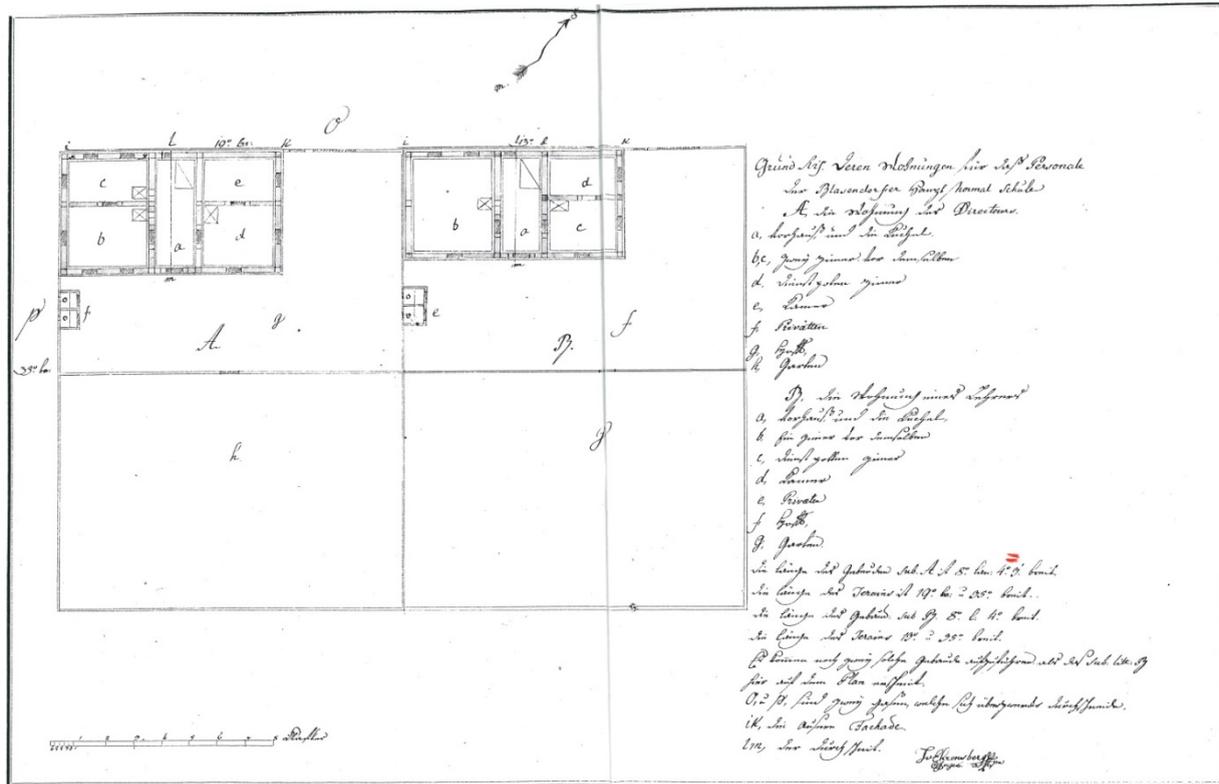
die für die Aufseherin sind die neue Brühl gezeigte gezeigte gezeigte.
 das für die Aufseherin gezeigte --- 142.00.
 mit 2000, mit 1000 gezeigte gezeigte a 10' 0" 0" 5' --- 28.15.
 die für die Aufseherin gezeigte mit 1000 abgez. gezeigte --- 2.15. 129 77%
neuer Arbeit Fundament

Die neuen Brühl, welche werden in Länge 34' 0" 0"
 Breite 0' 2" 0" } 50' 3" 0"
 Tiefe 0' 3" 0"

40.113
 40.114.127.30.

54

Fig. 1. Filă din devizul întocmit la 23 iunie 1789

4

Fig. 2. Planul casei directorului Școlii Normale din Blaj (1789)

LISTA ABREVIERILOR

- AAR-SI** - Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice. Academia Română. București.
- AAust** - Archaeologia Austriaca, Beiträge zur Paläanthropologie, Ur- und Frühgeschichte Österreichs. Wien.
- AB** - Altarul Banatului. Arhiepiscopia Timișoarei și Caransebeșului și Episcopia Aradului. Timișoara.
- ActaArchCarp** - Acta Archaeologica Carpathica. Cracovia.
- ActaArchHung** - Acta Archaeologica. Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapest.
- ActaMN** - Acta Musei Napocensis. Cluj-Napoca.
- ActaMP** - Acta Musei Porolissensis. Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău.
- ActaPal** - Acta Paleobotanica. Polish Academy of Sciences. Krakow.
- AÉ** - Archaeologiai Értesítő a Magyar régészeti, művészettörténeti és éremtani társulat tudományos folyóirata. Budapest.
- AHA** - Acta Historiae Artium. Akadémiai Kiadó. Budapest.
- AIIC(N)** - Anuarul Institutului de Istorie „George Bariț”. Cluj-Napoca.
- AIAC** - Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj. Cluj-Napoca (din 1990 Anuarul Institutului de Istorie „George Bariț”).
- AIIAI/AIIX** - Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” Iași. (din 1990 Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” Iași).
- AISC** - Anuarul Institutului de Studii Clasice. Cluj.
- AJA** - American Journal of Archaeology. New York.
- AJPA** - American Journal of Physical Anthropology. The Official Journal of the American Association of Physical Anthropologist. Baltimore.
- Almanahul graficeii române** - Almanahul graficeii române. Craiova.
- Aluta** - Aluta. (Studii și comunicări - Tanulmányok és Közlemények). Sfântu Gheorghe.
- AnB** - Analele Banatului (serie nouă). Timișoara.
- Angustia** - Angustia. Muzeul Carpaților Răsăriteni. Sfântu Gheorghe.
- Antaeus** - Antaeus. Communicationes ex Instituto Archaeologico Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapest.
- AnthAnzeiger** - Anthropologischen Anzeiger. Journal of Biological and Clinical Anthropology.
- Antiquity** - Antiquity. A Quartely Review of World Archaeology. York.
- AnUB-LLS** - Analele Universității din București - Limba și literatura străină. Universitatea din București.
- AO** - Arhivele Olteniei. Craiova; serie nouă (Institutul de Cercetări Socio-Umane. Craiova).

AP	- Annales de Paléontologie. L'Association paléontologique française.
APR	- Acta Palaeontologica Romaniae. Romanian Society of Paleontologists. Bucharest.
Apulum	- Apulum. Acta Musei Apulensis. Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.
Archaeologia Bulgarica	- Archaeologia Bulgarica. Sofia.
Archaeometry	- Archaeometry. Research Laboratory for Archaeology & the History of Art. Oxford.
ArchMühely	- Archeometriai Mühely. Budapest.
Arheologia	- Arheologia. Organ na Archeologičeskija Institut i Muzei pri Bulgarskata Akademija na Naukite. Sofia.
ArkhSb	- Arkheologičeskij sbornik. Muzey Ermitazh. Moskva.
AS	- American Studies. Mid-America American Studies Association. Cambridge (USA).
ASS	- Asian Social Science. Canadian Center of Science and Education. Toronto.
ASUAIC-L	- Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (serie nouă). Secțiunea IIIe. Lingvistică. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
AT	- Ars Transilvaniae. Institutul de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca. Cluj-Napoca
ATS	- Acta Terrae Septemcastrensis. Sibiu.
AUASH	- Annales Universitatis Apulensis. Series Historica. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.
AUASP	- Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.
AUCSI	- Analele Universității din Craiova. Seria Istorie. Universitatea din Craiova.
Australiada	- Australiada: A Russian Chronicle. New South Wales. Woy Woy (Australia).
AUVT	- Annales d'Université „Valahia” Târgoviște. Section d'Archéologie et d'Histoire. Universitatea Valahia din Târgoviște.
AVSL	- Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde. Sibiu.
BA	- Biblioteca de arheologie. București.
Banatica	- Banatica. Muzeul de Istorie al județului Caraș-Severin. Reșița.
Balcanica	- Balcanica. Annuaire de l'Institut des Études Balkaniques. Belgrad.
BAMNH	- Bulletin of the American Museum of Natural History. American Museum of Natural History. New York.
BAR	- British Archaeological Reports (International Series). Oxford.
BB	- Bibliotheca Brukenthal. Muzeul Național Brukenthal. Sibiu.
BCMI	- Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice / Buletinul Comisiei Monumentelor istorice. București.

BerRGK	- Bericht der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. Frankfurt am Main.
BF	- Bosporskij fenomen. Gosudarstvennyj Ermitazh Sankt-Peterburg.
BGSG	- Bulletin of the Geological Society of Greece. Geological Society of Greece. Patras.
BHAB	- Bibliotheca Historica et Archaeologica Banatica. Muzeul Banatului Timișoara.
BI	- Bosporskie issledovanija. Krymskoe Otdelenie Instituta Vostokovedenija, Nacional'na akademija nauk Ukraini. Simferopol, Kerch.
BMA	- Bibliotheca Musei Apulensis. Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.
BMantiq	- Bibliotheca Memoriae Antiquitatis. Piatra Neamț.
BMN	- Bibliotheca Musei Napocensis. Muzeul de Istorie a Transilvaniei. Cluj-Napoca.
BMS	- Bibliotheca Musei Sabesiensis. Muzeul Municipal „Ioan Raica”. Sebeș.
BOR	- Biserica Ortodoxă Română. Patriarhia Română. București.
BospCht	- Bosporskie chtenija. Bospor Kimmerijskij i varvarskij mir v period antichnosti i srednevekov'ja. Militaria. Krymskoe Otdelenie Instituta Vostokovedenija. Nacional'na akademija nauk Ukraini. Simferopol, Kerch.
Das Börsenblatt	- Börsenblatt für den Deutschen Buchhandel-Frankfurter Ausgabe. Börsenverein des Deutschen Buchhandels. Frankfurt pe Main.
Br J Ind Med	- British Journal of Industrial Medicine. London.
Brukenthal	- Brukenthal. Acta Musei. Muzeul Național Brukenthal. Sibiu.
BTh	- Bibliotheca Thracologica. Institutul Român de Tracologie. București.
București	- București. Materiale de istorie și muzeografie. București.
Bucureștii vechi	- Bucureștii vechi. Buletinul Societății Istorico-Arheologice. București.
BUS	- Birka Untersuchungen und Studien. Stockholm.
CA	- Current Anthropology. University of Chicago.
Caietele ASER	- Caietele ASER. Asociația de Științe Etnologice din România. București.
Carpica	- Carpica. Complexul Muzeal „Julian Antonescu” Bacău.
CCA	- Cronica cercetărilor arheologice. București.
CCJ	- Chemistry Central Journal. London.
Cele Trei Crișuri	- Cele Trei Crișuri. Oradea.
Cetatea Bihariei	- Cetatea Bihariei. Institutul de Istorie și Teorie Militară din București, Secția Teritorială Oradea.
CIRIR	- Cercetări istorice. Revistă de istorie românească. Iași.
CL	- Cercetări literare. Universitatea București.
Codrul Cosminului	- Codrul Cosminului, seria nouă. Analele Științifice de Istorie, Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava.
ComȘtMediaș	- Comunicări Științifice. Mediaș.
ConspNum	- Conspicte numismatice. Chișinău.

Conviețuirea-Együttélés	- Conviețuirea-Együttélés. Catedra de limbă și literatura română a Institutului Pedagogic „Juhász Gyula”, Szeged.
Corviniana	- Corviniana. Acta Musei Corvinensis. Hunedoara.
CPF	- Cahiers des Portes de Fer. Beograd.
CretaceousRes	- Cretaceous Research. Elsevier.
Crisia	- Crisia. Culegere de materiale și studii. Muzeul Țării Crișurilor. Oradea.
CRP	- Comptes Rendus Palevol. Comptes Rendus de l'Académie des Sciences France.
Cultura creștină	- Cultura creștină. Publicație apărută sub egida Mitropoliei Române Unite cu Roma Greco-Catolică și a Facultății de Teologie Greco-Catolice din Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Departamentul Blaj.
Dacia	- Dacia. Recherches et découvertes archéologiques en Roumanie. București, I, (1924) - XII (1948). Nouvelle série: Revue d'archéologie et d'histoire ancienne. București.
Dări de seamă	- Dări de seamă ale ședințelor. Paleontologie. Institutul Geologic al României. București.
DB	- Drevnosti Bospora. Rossiyskaya Akademiya Nauk. Moskva.
De Antiquitate	- De Antiquitate. Asociația Virtus Antiqua. Cluj-Napoca.
DFS	- Deutsche Forschung im Südosten. Sibiu.
DP	- Documenta Praehistorica. Poročilo o raziskovanju paleolitika, neolitika in eneolitika v sloveniji. Ljubljana.
Drevnosti Altaja	- Drevnosti Altaja. Gorno-Altajskij gosudarstvennyj universitet. Gorno-Altajsk (Respublika Altaj).
EHQ	- European History Quarterly. Sage Publications. New York.
EphNap	- Ephemeris Napocensis. Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca.
EVNE	- Etnokul'turnoe vzaimodeystvie narodov Evrazii. Institut Arheologii i Etnografii Sibirskogo otdeleniya Rossiyskoy Akademii Nauk. Novosibirsk.
FK	- Földtani közlöny. Magyarhoni földtani tarsulat folyóirata. Budapest.
FU	- Finno-Ugrika. Institut Istории imeni Sh. Mardzhani. Akademiya Nauk Tatarstana. Kasan'.
FVL	- Forschungen zur Volks- und Landeskunde. Sibiu.
Geo-Eco-Marina	- Geo-Eco-Marina. Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină. București.
Glasnik	- Glasnik Srpskog arheološkog društva. Journal of the Serbian Archaeological Society. Beograd.
Glasul Bisericii	- Glasul Bisericii. Mitropolia Munteniei și Dobrogei. București.
Godišnjak	- Godišnjak. Jahrbuch Knjiga. Sarajevo-Heidelberg.
GR	- Gondwana Research. International Association for Gondwana Research, Journal Center, China University of Geosciences. Beijing.
HistArchaeol	- Historical Archaeology. Society for Historical Archaeology.
HistMet	- Historical Metallurgy, The Historical Metallurgy Society.

- HJ** - The Historical Journal. University of Cambridge (UK).
- HSCE** - History & Society in Central Europe. István Hajnal Society of Historians. Medium Ævum Quotidianum Society. Budapest. Krems.
- IJAM** - International Journal of Arts Management. École des Hautes Études Commerciales (HEC) in Montreal.
- IJO** - International Journal of Osteoarchaeology. United States.
- IPH** - Inventaria Præhistorica Hungarie. Budapest.
- Istros** - Istros. Muzeul Brăilei. Brăila.
- JACerS** - Journal of the American Ceramic Society. The American Ceramic Society, Ohio.
- JAS** - Journal of Archaeological Science. Academic Press. United States.
- JFA** - Journal of Field Archaeology. Boston University.
- JLS** - Journal of Lithic Studies. Edinburgh.
- JMH** - Journal of Modern History. University of Chicago.
- JOB** - Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik. Institut für Byzantinistik und Neogräzistik der Universität Wien.
- JPSP** - Journal of Personality and Social Psychology. American Psychological Association. Washington DC.
- JRGZM** - Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums zu Mainz. Mainz.
- JSP** - Journal of Systematic Palaeontology. British Natural History Museum. London.
- JSSR** - Journal for the Scientific Study of Religion. The Society for the Scientific Study of Religion. South-Carolina.
- JVP** - Journal of Vertebrate Paleontology. Society of Vertebrate Paleontology (SVP) in partnership with the Taylor & Francis Group. Abingdon, Oxfordshire (UK).
- Közlemények** - Közlemények az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem - és Régiségtárából, Cluj.
- Le Glob** - Le Globe. Revue genevoise de géographie. Paris.
- LSJ** - Life Science Journal. Acta Zhengzhou University. Zhengzhou (China).
- LȘ** - Lucrări științifice. Institutul de Învățământ Superior Oradea.
- MA** - Mitropolia Ardealului. Revista oficială a Arhiepiscopiei Sibiului, Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului. Episcopiei Alba Iuliei și Episcopiei Oradiei. Sibiu (1956-1991). A continuat *Revista Teologică*, (1907-1947) și este continuată de aceeași revistă.
- Marisia** - Marisia. Studii și Materiale. Târgu Mureș.
- Marmatia** - Marmatia. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie. Baia Mare.
- Materiale** - Materiale și cercetări arheologice. București.
- MBGAEU** - Mitteilungen der Berliner Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte. Berlin.
- MCA** - Materiale și cercetări arheologice. București.

ME	- Memoria Ethnologica. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Maramureș. Baia Mare.
MEJSR	- Middle-East Journal of Scientific Research. International Digital Organization for Scientific Information. Deira, Dubai (United Arab Emirates).
MemAntiq	- Memoria Antiquitatis. Complexul Muzeal Județean Neamț. Piatra Neamț.
MIA	- Materialy i issledovaniya po arkheologii SSSR. Akademiya Nauk SSSR. Moskva.
MJSS	- Mediterranean Journal of Social Sciences. Mediterranean Center of Social and Educational Research. Rome.
Monumente Istorice	- Monumente Istorice. Studii și lucrări de restaurare. Direcția Monumentelor Istorice. București.
Monumente și muzee	- Monumente și muzee. Buletinul Comisiei Științifice a Muzeelor, Monumentelor Istorice și Artistice. București.
MPG	- Marine and Petroleum Geology. Elsevier.
MSIAR	- Memoriile Secțiunii Istorice a Academiei Române, seria a II-a. Academia Română. București.
MTE	- Magyar Történelmi Eletrajzok. Budapest.
Naturwissenschaften	- Naturwissenschaften. Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg.
OlteniaȘtNat	- Oltenia. Studii și Comunicări. Științele Naturii. Muzeul Olteniei. Craiova.
ÓL	- Ósrégészeti Levelek. Prehistoric newsletter. Budapest.
PA	- Patrimonium Apulense. Direcția Județeană pentru Cultură Alba. Alba Iulia.
PAPS	- Proceedings of the American Philosophical Society. American Philosophical Society. Philadelphia.
PAS	- Prähistorische Archäologie in Südosteuropa. Berlin.
PAT	- Patrimonium Archaeologicum Transylvanicum. Cluj-Napoca.
PBF	- Prähistorische Bronzefunde. München.
PLOS ONE	- PLOS ONE. International, peer-reviewed, open-access, online publication.
PM	- Publics et musées. Association Publics et Musées - PUL (Presses universitaires de Lyon). Lyon.
PNAUSA	- Proceedings of the National Academy of the United States of America. National Academy of the United States of America.
Pogrebal'nyj obrjad	- Pogrebal'nyj obrjad rannih kochevnikov Evrazii. Juzhnyj nauchnyj centr Rossijskoj Akademii nauk. Rostov-na-Donu.
Pontica	- Pontica. Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța.
PPP	- Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology ("Palaeo3"). An International Journal for the Geo-Sciences. Elsevier.
ProblemyArh	- Problemy arheologii, jetnografii, antropologii Sibiri i sopredel'nyh territorij. Institut arheologii i jetnografii Rossijskoj Akademii nauk. Novosibirsk.

Programm Mühlbach	- Programm des evaghelischen Untergymnasium in Mühlbach und der damit verbundenen Lehranstalten. Mühlbach (Sebeş).
PZ	- Prähistorische Zeitschrift. Deutsche Gesellschaft fuer Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte, Institut für Prähistorische Archäologie. Berlin.
QG	- Quaternary Geochronology. The International Research and Review Journal on Advances in Quaternary Dating Techniques.
QSA	- Quaderni di Studi Arabi. Istituto per l'Oriente C. A. Nallino. Roma.
Quartär	- Quartär. International Yearbook for Ice Age and Stone Age Research.
RA	- Revista Arheologică. Institutul de Arheologie și Istorie Veche. Chișinău.
RArhiv	- Revista Arhivelor. Arhivele Naționale ale României. București.
Radiocarbon	- Radiocarbon. University of Arizona. Department of Geosciences.
RB	- Revista Bistriței. Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud. Bistrița.
REF	- Revista de etnografie și folclor. Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”. București.
RESEE	- Revue des études sud-est européennes. Academia Română. București.
RHMC	- Revue d'histoire moderne et contemporaine. Société d'histoire moderne et contemporaine. Paris.
RHSEE/RESEE	- Revue historique du sud-est européen. Academia Română. București, Paris (din 1963 Revue des études sud-est européennes).
RI	- Revista de Istorie (din 1990 Revista istorică). Academia Română. București.
RIR	- Revista istorică română. Institutul de Istorie Națională din București.
RJP	- Romanian Journal of Paleontology. Geological Institute of Romania. Bucharest.
RJS	- Romanian Journal of Stratigraphy. Geological Institute of Romania. Bucharest.
RM	- Revista Muzeelor. București.
RMMG	- Revista Muzeul Mineralogic-Geologic, al Universității din Cluj la Timișoara. Sibiu.
RMM-M	- Revista Muzeelor și Monumentelor. Muzeu. București.
RP	- Revista de Pedagogie. Institutul de Științe ale Educației. București.
RRH	- Revue Roumaine d'Histoire. Academia Română. București.
RT	- Revista Teologică. Sibiu.
SA	- Sovetskaya arkheologiya. Akademiya Nauk SSSR. Moskva.
SAI	- Studii și articole de istorie. Societatea de Științe Istorice și Filologice a RPR. București.

SAO	- Studia et Acta Orientalia. Société des Sciences Historiques et Philologiques de la RPR., Section d'Etudes Orientales. Bucarest.
Sargetia	- Sargetia. Acta Musei Devensis. Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.
Sargetia Naturae	- Sargetia. Acta Musei Devensis. Series Scientia Naturae. Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.
SCE	- Studii și comunicări de etnologie. Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu.
SCCI	- Studii, conferințe și comunicări istorice. Sibiu.
SCIA	- Studii și cercetări de istoria artei. Academia Română. București.
SciAm	- Scientific American. New York.
SCGG	- Studii și Cercetări. Geologie-Geografie. Complexul Muzeal Județean Bistrița-Năsăud. Bistrița.
SCIV(A)	- Studii și cercetări de istoria veche. București (din 1974, Studii și cercetări de istorie veche și arheologie).
SGJ	- Soobshhenija Gosudarstvennogo Jermitazha. Gosudarstvennyj Jermitazh. Leningrad.
SMIM	- Studii și materiale de istorie modernă. Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” București.
SP	- Studii de Preistorie. București.
SPACA	- Stratum Plus: Archaeology and Cultural Anthropology. Superior Council on Science and Technical Development of Moldavian Academy of Sciences. Saint Petersburg, Kishinev, Odessa, Bucharest.
SPPF	- Società Preistoria Protostoria Friuli-V.G. Trieste.
SSK	- Studien zur Siebenbürgischen Kunstgeschichte, Köln. Wien.
Starinar	- Starinar, Treća Serija. Arheološki Institut. Beograd.
Stâna	- Stâna. Sibiu.
StComSibiu	- Studii și comunicări. Arheologie-istorie. Muzeul Brukenthal. Sibiu.
StComSM	- Studii și comunicări. Muzeul Județean Satu Mare.
StRI	- Studii. Revistă de istorie (din 1974 Revista de istorie și din 1990 Revista istorică). Academia Română. București.
StudiaUBBG	- Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Geologia. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca.
StudiaUBBGG	- Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Geologia-Geographia. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca.
StudiaUBBGM	- Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Geologia-Mineralogia. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca.
StudiaUBBH	- Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Historia. Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca.
Suceava	- Anuarul Muzeului Județean Suceava.
SUCH	- Studia Universitatis Cibiniensis, Serie Historica. Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu.
SUPMPh	- Studia Universitatis Petru Maior. Philologia. Târgu-Mureș.
SV	- Siebenbürgische Vierteljahrschrift. Hermannstadt (Sibiu).

SympThrac	- Symposia Thracologica. Institutul Român de Tracologie. București.
TEA	- TEA. The European Archaeologist.
Terra Sebus	- Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis. Muzeul Municipal „Ioan Raica” Sebeș.
TESG	- Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie. Royal Dutch Geographical Society. Oxford (UK), Malden (USA).
Thraco-Dacica	- Thraco-Dacica. Institutul Român de Tracologie. București.
Transilvania	- Transilvania. Foaia Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român. Brașov.
Transsylvania Nostra	- Transsylvania Nostra. Fundația Transsylvania Nostra. Cluj-Napoca.
Trudy nauchnogo	- Trudy nauchnogo Karel'skogo tsentra Rossiyskoy akademii nauk. Karel'skiy tsentr Rossiyskoy akademii Nauk. Moskva.
TT	- Történeti Tár. Akadémia történelmi bizottságának. Budapest.
Tyragetia	- Tyragetia. Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei. Chișinău.
Țara Bârsei	- Țara Bârsei. Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov.
Ungarische Revue	- Ungarische Revue, Herausg. von P. Hunfalvy. Budapest.
UPA	- Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie. Berlin.
Vestnik arkheologii	- Vestnik arkheologii, antropologii i etnografii. Institute problem osvoyeniya Severa Sibirskogo otdeleniya Rossiyskoj akademii nauk. Tyumen.
Vestnik Novosibirskogo	- Vestnik Novosibirskogo gosudarstvennogo universiteta. Serija: Istoriya, filologiya. Novosibirskij gosudarstvennyj universitet. Novosibirsk.
VLC	- Victorian Literature and Culture. Cambridge University Press. Cambridge (UK).
VPUI	- Vestnik permskogo universiteta. Istoriya. Permskiy Gosudarstvennyi Universitet. Perm'.
VR	- Victorian Review. Victorian Studies Association of Western Canada. Toronto.
WASJ	- World Applied Sciences Journal. International Digital Organization for Scientific Information. Deira, Dubai (United Arab Emirates).
WorldArch	- World Archaeology. London.
Xenopoliana	- Xenopoliana. Buletin al Fundației Academice „A. D. Xenopol” Iași.
Yearb. Phys. Anthropol.	- Yearbook of Physical Anthropology. New York.
Yezhegodnik gubernskogo	- Yezhegodnik gubernskogo muzeya Tobol'ska. Tobol'sk Khistori Muzeum. Tobol'sk.
ZfSL	- Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde. Gundelsheim.
Ziridava	- Ziridava. Muzeul Județean Arad.
ZooKeys	- ZooKeys. Sofia.